

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1417/2016
22.12.2016. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Миломира Николића, председника већа, Слађане Накић-Момировић и Биљане Драгојевић, чланова већа, у парници тужила малолетне АА из ..., чији је законски заступник мајка ББ и тужиле ББ из ..., коју заступа Радуле Петровић, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., кога заступа Предраг Аврамовић, адвокат из ..., ради издржавања, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 337/16 од 27.04.2016. године, у седници већа одржаној дана 22.12.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНО СЕ УСВАЈА ревизија туженог, **ДЕЛИМИЧНО ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж2 337/16 од 27.04.2016. године, **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужиле ББ из ... и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Смедереву П2 36/15 од 25.02.2016. године у делу става трећег изреке у односу на тужилу ББ за тражено издржавање од 02.03.2014. – 02.04.2015. године.

ДЕЛИМИЧНО СЕ ПРЕИНАЧУЈЕ одлука о трошковима парничног поступка садржана у пресуди Апелационог суда у Београду Гж2 337/16 од 27.04.2016. године, и одређује да свака страна сноси своје трошкове поступка по жалби и ревизији.

У преосталом делу **ОДБИЈА СЕ** као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 337/16 од 27.04.2016. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Смедереву П2 36/15 од 25.02.2016. године обавезан је тужени да на име издржавања свог малолетног детета АА плаћа месечно 22 % од своје зараде умањене за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање почев од 02.04.2015. године па убудуће, с тим што ће доспеле обавезе платити одједном у року од 15 дана, а убудуће плаћати приликом исплате зараде за текући месец (став први изреке). Наложено је обрачунској служби „...“ обустава зараде и уплате издржавања у корист законског заступника мал. АА (став други изреке). Одбијен је тужбени захтев тужила којим су тражиле да се обавезе тужени да на име издржавања малолетне АА плаћа месечно износ од 25 % од зараде умањене за порезе и доприносе за обавезно социјално

осигурање почев од рођења детета .... године до подношења тужбе 02.04.2015. године, а од 02.04.2015. године па убудуће док за то буду постојали законски услови преко износа од 22 % од зараде туженог до износа од 25 % од зараде (став трећи изреке). Истом одлуком обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова поступка исплати 41.650,00 динара (став четврти изреке).

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 337/16 од 27.04.2016. године делимично је одбијена као неоснована жалба тужиље малолетне АА и потврђена пресуда Вишег суда у делу става трећег изреке у односу на тужиљу малолетну АА за период од 02.03.2014. до 02.04.2015. године. Иста пресуда је преиначена у преосталом делу става трећег изреке, као и у ставу четвртом тако што је обавезан тужени да на име издржавања свог малолетног детета АА плаћа месечно још 3 % од своје зараде умањене за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, укупно 25 % које остварује у „...“ ..., почев од 02.04.2015. године, па убудуће док за то буду постојали законски услови. Обавезан је тужени да тужиљи ББ на име регреса за издржавање малолетне АА за период од рођења ... године до подношења тужбе 02.04.2015. године плати месечно износ од 25 % од зараде умањене за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање које остварује у „...“ ... Обавезан је тужени да тужиљи ББ надокнади трошкове парничног поступка у износу од 178.250,00 динара. Обавезан је тужени да тужиљи ББ надокнади трошкове другостепеног поступка у износу од 12.000,00 динара, а преко досуђеног до траженог износа од 54.000,00 динара, захтев је одбијен. Одбијен је као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену у преиначеном делу благовремено је изјавио ревизију тужени због погрешне примене материјалног права и одлуке о трошковима спора.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11.... 55/14) и налази да је ревизија делимично основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Делимично правноснажном пресудом Вишег суда у Смедереву П2 8/15 од 20.07.2015. године утврђено је да је тужени отац тужиље мал. АА, рођене ... године. Самостално вршење родитељског права је поверено мајци, тужиљи ББ и уређено је одржавање личних односа детета са оцем. Према чињеничном стању, утврђеном у поновљеном поступку у делу за издржавање, тужени је запослен у „...“ ... са просечном месечном нето зарадом у износу од 44.287,39 динара. Тужени станује у кући својих родитеља, нема обавезе издржавања према другим лицима, не поседује непокретну имовину, отплаћује кредит у укупном износу од 685.000,00 динара, одобрен на седам година и поседује путничко возило марке „...“. Тужиља ББ је запослена у „...“ ..., са просечном нето зарадом од 36.920,71 динара месечно. Нема других прихода, станује са родитељима и не поседује непокретну имовину. Минимална сума издржавања утврђена решењем

Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања од 29.01.2016. године износи 23.181,00 динара.

Првостепени суд је одлучио о издржавању детета делимичним усвајањем тужбеног захтева од подношења тужбе и одбијањем тужбеног захтева за ранији период траженог издржавања, јер се издржавање може да тражи за период за који је потребно да се обезбеде средства, а не за ранији период за који је неко лице већ обезбедило издржавање. Побијаном пресудом другостепени суд је потврдио одбијајући део захтева за издржавање у односу на малолетну тужиљу за период пре подношења тужбе и усвојио тужбени захтев за период од рођења детета до подношења тужбе у односу на тужиљу ББ применом правила о регресу и солидарној обавези родитеља на основу члана 165. став 2. Породичног закона и чл. 218, 414. и 423. Закона о облигационим односима.

По оцени Врховног касационог суда правилан је закључак нижестепених судова да потребе малолетне АА износе 19.000,00 динара месечно. На утврђено чињенично стање правилно су побијаном одлуком примењене одредбе члана 154. став 1, 160, 161. став 1. и 162. Породичног закона обавезивањем туженог да доприноси издржавању детета износом од 25 % зараде месечно, умањене за порезе и доприносе почев од дана подношења тужбе па убудуће. Досуђени износ је правилно одмерен према потребама детета и могућностима туженог. Другостепени суд је водио рачуна о минималној суми издржавања и правилно вредновао допринос мајке изражен у свакодневnoj нези и старању о детету. Техничка грешка из побијане пресуде при обрачуна конкретног месечног износа издржавања од 22 % зараде туженог, одређеног првостепеном пресудом није од утицаја на другачију одлуку у овој парници јер досуђени износ другостепеном одлуком од 25 % нето зараде месечно представља адекватан износ, којим тужени према свим околностима конкретног случаја треба да доприноси издржавању детета. Стога је у наведеном делу ревизија одбијена као неоснована прихватањем разлога побијане пресуде као правилних и на закону заснованих.

У делу побијане одлуке, којом је тужиљи ББ на име регреса за издржавање малолетне АА за период од 02.03.2014. до 02.04.2015. године досуђена исплата од 25 % нето зараде туженог, Врховни касациони суд налази да је другостепени суд на утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право услед чега је у наведеном делу пресуда преиначена одбијањем тужбеног захтева.

Одредбама члана 165. Породичног закона је прописано да лице које је фактички давало издржавање, а није имало правну обавезу, има право на накнаду од лица које је по овом закону било дужно да даје издржавање. Ако је више лица истовремено било дужно да даје издржавање, њихова обавеза је солидарна. Члан 154. став 1. Породичног закона прописује да малолетно дете има право на издржавање од родитеља, а према члану 160. став 1. истог закона издржавање се одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања. Одредбе члана 166. став 5. Породичног закона прописују да уколико је више лица истовремено дужно да даје издржавање, њихова обавеза је подељена.

Из цитираних прописа произилази да за разлику од захтева за издржавање по коме се новчана обавеза увек одређује за период убудуће, право на регрес представља право лица, које је без правне обавезе подмиривало у прошлости нечије трошкове издржавања, да захтева накнаду за дато издржавање од лица које је по закону било дужно да даје издржавање. Ради се о имовинскоправном захтеву чија висина се одмерава према фактички датим средствима за издржавање, а не ретроактивном применом досуђеног износа издржавања. Када је више лица по закону било истовремено дужно да даје издржавање, они одговарају трећем лицу солидарно за учињене трошкове издржавања. Међутим, између лица која су истовремено по закону дужна да дају издржавање, не примењују се правила о солидарним обавезама, јер је њихова обавеза заједничка и подељена и зависи између осталог и од могућности сваког дужника посебно. У овом случају другостепени суд није имао у виду садржину члана 166. став 5. Породичног закона који регулише правну природу односа више дужника издржавања и регресно потраживање једног родитеља према другом родитељу за дато издржавање је погрешно засновао на међусобној солидарној обавези чиме је другостепени суд погрешно применио одредбе члана 165. Породичног закона и правила о солидарним обавезама и издатку за друго лице из Закона о облигационим односима. Такође, како се ради о захтеву родитеља који има законску обавезу издржавања детета нису испуњени услови за досуђење регресног потраживања према другом родитељу у смислу члана 165. истог Закона, јер родитељ, као лице с правном обавезом издржавања не спада у круг лица са правом на ову накнаду према изричитој законској формулацији члана 165. став 1. Породичног закона, као специјалног прописа који регулише законске услове регреса.

Истовремено по оцени Врховног касационог суда, у овом случају није било ни законских разлога за примену правила о регресу, јер је тужбени захтев и према формулацији потраживања, процесном изјашњавању тужила и предложеним доказима постављен на име издржавања, а не регреса, при чему је делимично погрешно означен период траженог издржавања. Са изнетих разлога побјана пресуда је делимично преиначена потврђивањем првостепене пресуде у одбијајућем делу за тражено издржавање до подношења тужбе.

Одлука о трошковима парничног поступка по жалби и ревизији је донета на основу члана 153. став 2. Закона о парничном поступку, сразмерно делимичном успеху странака у парници.

Са изнетих разлога одлучено је као у изреци пресуде на основу члана 414. став 1. и 416. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Миломир Николић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић